

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/224/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117221419
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117221419.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša, v spore žalobcu E. X., a. s., so sídlom W., P. 8, G.: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou J. & F., s. r. o., so sídlom v W. W., X. XX, G.: XX XXX XXX, proti žalovanému H. O., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom T. X. XXX, o zaplatenie XXX,XX B. s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17Csp/146/2017-93 zo dňa 06. 03. 2018 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 336,47 EUR s príslušenstvom ostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 336,47 EUR spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 14. 03. 2017 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok), vo zvyšku žalobu zamietol (II. výrok) a žalobcovi priznal trovy konania v rozsahu 10 % (III. výrok) .

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 613,68 EUR s prísl. pozostávajúcej z neuhradených služieb vyčíslených sumou 200,07 EUR, nezaplatených splátok vo výške 136,40 EUR a zmluvnej pokuty 277,21 EUR za mobilné telefóny. Okresný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) CSP. Žalovanému doručoval žalobu a ďalšie písomnosti oznámením na úradnej tabuli súdu postupom podľa § 116 CSP.

3. Okresný súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca uzavrel dňa 30. 05. 2008 so žalovaným zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. Y a dňa XX. XX. XXXX dodatok k tejto zmluve, ktorým žalovanému odpredal telekomunikačné zariadenie M. Y. L za kúpnu cenu X EUR, ktorého bežná predajná cena bola XXX EUR. Zároveň bola dohodnutá zmluvná pokuta 209 EUR pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany žalovaného, ktorý sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. X. sporu uzavreli aj ďalšiu zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. Y zo dňa XX. XX. XXXX a dodatok, ktorým žalobca žalovanému odpredal telekomunikačné zariadenie LG X. 4G D. black, za kúpnu cenu X EUR, ktorého bežná predajná cena bola XXX EUR. Žalovaný sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a pre prípad porušenia zmluvných povinností bola dohodnutá zmluvná pokuta 164 EUR. Dňa 27. 07. 2015 uzavreli strany kúpnu zmluvu a dohodu o splátkach, na základe ktorej žalobca odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie M. L za kúpnu cenu XXX EUR, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v splátkach tak, že prvú časť kúpnej ceny 1,2 EUR mal zaplatiť bez zbytočného odkladu a zvyšnú sumu 148,8 EUR v 24 mesačných splátkach po 6,20 EUR. Žalovaný porušil zmluvné

povinnosti a žalobcovi nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Pokusom o pokonávku zo dňa 01. 02. 2017 žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlhu do 13. 03. 2017.

4. Okresný súd žalobe čiastočne vyhovel a žalovaného zaviazal uhradiť sumu 336,47 EUR, pozostávajúcu zo sumy 200,07 EUR za neuhradené služby a sumy 136,40 EUR na neuhradené splátky kúpnej ceny telekomunikačného zariadenia. Žalovaný sa dostal do omeškania s peňažným plnením odo dňa uvedeného v pokuse o pokonávku, odkedy žalobcovi patrí úrok z omeškania 5,05 % ročne z dlžnej sumy v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

5. Žalobu zamietol ako nedôvodnú v časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplata zmluvnej pokuty 277,21 EUR na základe dohody, ktorú okresný súd považoval za uzavretú v rozpore s dobrými mravmi, pretože obchádzala zmysel a cieľ zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku v spotrebiteľskej zmluve. Súčasne prihliadol na rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (Krajský súd v Prešove č. k. 2Co/137/2010 zo dňa 29. 06. 2011 a iné). Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačných zariadení. V zmysle § 588 Občianskeho zákonníka došlo k platnému uzavretiu kúpnych zmlúv, kedy sa zmluvné strany zhodli na predmete kúpy a kúpnej cene. Žalobca ako predávajúci v rámci svojej obchodnej stratégie stanovil cenu predmetu kúpy, čo žalovaný akceptoval. Žalobca nemôže požadovať zaplata zmluvnej pokuty v prípade, že predal telekomunikačné zariadenie za nižšiu ako skutočnú cenu.

6. Na právne posúdenie okresný súd ďalej uviedol § 43 ods. 1, § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 53 ods. 1, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1, § 544 ods. 1, § 588 Občianskeho zákonníka. Žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal od žalovaného pomernú náhradu trov v rozsahu 10 %.

7. Žalobca vo včas podanom odvolaní namietal, že okresný súd nesprávnym procesným postupom rozhodol bez pojednávania, na čo neboli splnené podmienky a porušil práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. S prihliadnutím na to, že nárok žalobcu vo výške 277,21 EUR považoval za sporný, mal nariadiť pojednávanie a žalobcovi poskytnúť možnosť na vyjadrenie. Rozhodnutie okresného súdu považuje žalobca za arbitrárne a nepreskúmateľné, lebo pri posudzovaní žalobcovho nároku nebral do úvahy, že žalobca pri zmluvnej pokute zohľadnil dobu plnenia zmluvných povinností žalovaného. Okresný súd tiež vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu. Podľa žalobcu došlo zo strany žalovaného k porušeniu viacerých zmluvných ustanovení. V zmysle článku 2, bod 2.3 písm. a), c) a e) dodatku k zmluve sa účastník (žalovaný) zaväzuje po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy a) zotrvať v zmluvnom vzťahu..., c) nedopustí sa konania, na základe ktorého by podniku (žalobcovi) vzniklo právo ... v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služieb, e) bude včas a riadne uhrádzať cenu za služby a iné svoje peňažné záväzky voči podniku. V súvislosti s nárokom na zmluvnú pokutu žalobca poukazuje na článok 1, bod 1.2 dodatkov, v zmysle ktorých si žalovaný bol vedomý, že mobilné zariadenia sú mu odpredávané za akciovú cenu výlučne z dôvodu, že sa zaviazal užívať služby poskytované žalobcom. Predaj mobilných zariadení za zníženú cenu predstavoval len vedľajšie dojednanie s viazanosťou na dobu určitú. V zmysle článku 2, bod 2.5 dodatkov žalovaný porušil povinnosť uhradiť cenu za poskytované služby, zároveň povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu bez prerušenia alebo obmedzenia poskytovania služieb žalobcom, ktorý v dôsledku konania žalovaného pristúpil k odpojeniu telekomunikačných služieb. V dôsledku uvedených porušení povinností na strane žalovaného nastali účinky uplatnenia zmluvnej pokuty, ktorej výška predstavuje doplatok maloobchodnej ceny mobilného zariadenia. Zmluvné pokuty boli dojednané písomne a boli presne určené ich výšky, ako aj spôsob ich postupného primeraného znižovania, v závislosti od vzniku záväzku do času porušenia zmluvných povinností. Zmluvnú pokutu nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ak dodávateľ prihliada na skutočnosť, kedy k porušeniu povinnosti došlo a výška zmluvnej pokuty sa primerane znižuje. V prípade zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve č. Y žalobca zohľadnil 11 celých mesiacov plnenia zmluvných povinností na strane žalovaného, v dôsledku čoho žalobca znížil zmluvnú pokutu 209 EUR na sumu 113,21 EUR. Druhú zmluvnú pokutu nebolo možné znížiť, lebo k porušeniu povinnosti došlo krátko po uzavretí zmluvného dodatku. Žalobca tiež poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/572/2015 zo dňa 19. 10. 2016, v ktorom v obdobnej veci bola žalobcovi priznaná zmluvná pokuta. V uvedenom rozsudku súd uvádza, že nárok nepriznal v minulosti v prípade, kedy nárok vysoko prevyšoval predajnú cenu mobilného telefónu, nebolo zohľadnené obdobie, v ktorom došlo k porušeniu zmluvných povinností a v zmluve nebola kúpna cena viazaná

na odkladaciu podmienku. Mobilné zariadenie bolo odpredané žalovanému za akciovú cenu výlučne z dôvodu, že sa zaviazal užívať služby žalobcu po dohodnutú dobu viazanosti. V tom prípade sa jedná o odkladaciu podmienku podľa § 36 Občianskeho zákonníka a v dôsledku nesplnenia zmluvnej podmienky nastali právne účinky, s ktorými je spojená povinnosť žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu. Žalobca požaduje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty 277,21 EUR za preukázaný a uplatnený v súlade so zákonom. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobe vyhovie, alternatívne rozsudok zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

8. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Odvolanie žalovaného bolo dôvodné. Súd prvej inštancie je povinný vysporiadať sa s dôvodnosťou žaloby tak, aby dal zrozumiteľnú odpoveď stranám sporu na otázky skutkového a právneho posúdenia veci. Tým, že okresný súd rozhodol bez pojednávania a nedal možnosť žalobcovi vyjadriť sa k zmluvnej pokute, ktorú súd považoval za spornú, porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Žalobou boli uplatnené peňažné plnenia z viacerých právnych dôvodov. Pokiaľ okresný súd vec rozhodol bez pojednávania podľa § 297 písm. b) CSP, bol povinný uviesť, z čoho vyplývalo, že riešil iba otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a že v skutkových tvrdeniach nie sú rozpory.

11. V ďalšom konaní sa okresný súd skutkovo a právne vysporiada s tvrdeniami žalobcu, ktoré uviedol v odvolaní. Predmetom konania zostáva posúdenie otázky uplatnenej zmluvnej pokuty. Okresný súd v tejto časti žalobu zamietol iba z dôvodu, že zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačných zariadení, čo navodzuje, záver, že žalobca vymáha zmluvnou pokutou doplatok kúpnej ceny, na ktorej sa strany pri uzavretí zmluvy dohodli a túto dohodu o cene nie je možné uvedeným spôsobom meniť. Zmluvná pokuta má však povahu zabezpečenia záväzku dlžníka zo zmluvného vzťahu. Povinnosťou okresného súdu bude posúdiť aký záväzok žalovaného a z akého zmluvného vzťahu zmluvná pokuta zabezpečuje. Okrajovo okresný súd v odôvodnení poukázal na to, že zmluvná pokuta môže byť považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V ďalšom konaní sa okresný súd vysporiada s tvrdením žalobcu, ktorý uviedol, že zmluvnú pokutu nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo dodávateľ pri jej formulovaní do zmluvných podmienok a pri uplatnení zmluvnej pokuty prihliadol na skutočnosť, kedy k porušeniu povinnosti došlo a výška zmluvnej pokuty sa primerane znižuje, t. j. v žalobe vyčíslená zmluvná pokuta je viazaná na povinnosť spotrebiteľa riadne uhrádzať cenu služby a zotrvať v zmluvnom vzťahu.

12. Vec posúdi aj vzhľadom na tvrdenie žalobcu, ktorý poukázal na rozhodnutie odvolacieho Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co/572/2015, kedy v obdobnej veci súdy považovali nárok na zmluvnú pokutu za dôvodný. Odvolací súd dodáva, že ani rozhodovacia prax všeobecných súdov nevyklučuje, aby súd prvej inštancie pri náležitom odôvodnení rozhodnutia zotrval na svojom doterajšom závere, ktorý však musí riadne odôvodniť. V odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia totiž okresný súd posúdil dohodu o zmluvnej pokute, na základe ktorej žalobca uplatnil peňažné plnenie, za uzavretú v rozpore s dobrými mravmi, pretože obchádzala zmysel a cieľ zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku v spotrebiteľskej zmluve. Práve z toho dôvodu sa bude musieť v novom rozhodnutí vysporiadať s odvolacou námietkou žalobcu, ktorý poukázal na rozhodnutia súdov vo veci vedenej na Krajskom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17 Co/572/2015, v ktorej žalobca uplatnil obdobný nárok a ďalej so skutkovým tvrdením žalobcu, že mobilné zariadenia boli odpredané žalovanému za akciovú cenu výlučne z dôvodu, že sa zaviazal užívať služby žalobcu po dohodnutú dobu viazanosti a zmluvná pokuta je viazaná na odkladaciu podmienku podľa § 36 Občianskeho zákonníka ako vedľajšie dojednanie, pričom iba v dôsledku nesplnenia tejto zmluvnej podmienky nastali právne účinky, s ktorými je spojená povinnosť žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu.

13. Potreba vysporiadať sa s relevantnými tvrdeniami žalobcu nevyklučuje, aby súd v novom rozhodnutí prihliadal aj na to, že v iných rozhodnutiach všeobecných súdov bol nárok za zaplatenie zmluvnej pokuty

rovnakého významu (teda aj v prípade regresívnej zmluvnej pokuty) zamietnutý z dôvodu posúdenia zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 128/2018). V takom prípade však nepostačuje iba odkaz na rozhodnutia všeobecných súdov, ale okresný súd v odôvodnení uvedie posúdenie toho, či spotrebiteľ mal alebo nemal reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred navrhnutých formulárových dojednaní o zmluvnej pokute.

14. V novom konečnom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

15. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 336,47 EUR spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 14. 03. 2017 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, nebol odvolaním dotknutý.

16. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.